

Оцінювання в умовах Нової української школи

Важливою умовою успішного функціонування закладів освіти є їх академічна автономія. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти – один з напрямів її реалізації.

Згідно з Законом України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17) «кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти». Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання. За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів або за системою оцінювання, визначеною законодавством. У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до системи оцінювання, визначеної законодавством. Річне оцінювання та державна підсумкова атестація здійснюються за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку в разі переведення його на наступний рік навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
2. Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
3. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813;
4. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5 класів);
5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304) (чинні для 6–11 класів);
6. Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 6–11 класів);
7. Інструкція з ведення класного журналу 5–11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496.
8. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОН України від 19.08.2022 № 1/9530–22).

Під час оцінювання навчальних досягнень учнів варто дотримуватися академічної добросовісності. У Законі України «Про повну загальну середню освіту» визначено, що кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної добросовісності (частина 1 статті 43). Серед порушень академічної добросовісності під час оцінювання є: надання допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання; використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, списування; необ'єктивне оцінювання навчальних досягнень учнів тощо.

Пропонуємо методичні матеріали щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, особливостей формуального оцінювання, оформлення шкільної документації. Матеріали подані з кожної освітньої галузі.